

Referat fra Brugerrådsmøde den 29. september 2006

Tilstede: Jens Peter Ellefsen (JPE) Arden kommune, Bodil Christensen (BC) Skørping Turistkontor, Jens Svenstrup (JS), Lene Birgit Gade (LG), Søren Risborg (SR) Skørping kommune, Elin Møller (EM) Kommune-foreningen, Klaus Kilt (KK) Friluftsrådet, Kaj Edlund (KE) Danmarks Naturfredningsforening, Egon Sloth (ES) Danmarks Idrætsforbund Bent Egede Andersen (BEA) skovrider, Søren Kjær (SK) forstfuldmægtig/referent, Kjeld Lundager Jørgensen (KLJ), agronom.

Afbud: Arne Buus (AB) Landboforeningerne Region Syd), Jens Hede (JH) Himmerlands Energi- og Miljøkon-
tor, Medzait Ljatifi (ML) Nordjyllands Amt, Ole Jensen (OJ), Klaus Stenild Andersen (KSA),

1. Velkomst

BEA bød velkommen og præsenterede Kjeld Lundager Jørgensen som er ansat på Landsdelscenter Nordjylland og skal forestå igangsætning af naturgenopretning indenfor den såkaldte ”miljømilliard”. Kjeld har tidligere været ansat i Nordjyllands Amt.

2. Præsentation af tanken bag miljømilliarden.

KLJ gennem gik baggrunden for bevillingen af midlerne. Projekterne vil skulle resultere i synlige gevinster for naturen, vandmiljøet og friluftslivet og i særlig grad bidrage til den nationale opfyldelse af forpligtigelser i henseende til EU's Vandrammedirektiv (VRD), Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet (Natura-2000 direktiverne). Indsatsen kan også ses som et målrettet og forberedende tiltag i forhold til at sikre implementeringen af vandområde- og natura-2000-indsatsplaner efter 2009. Indsatsen tænkes samlet inden for 11 større geografiske områder, hvor der både er vand- og naturinteresser og mulighed for at forbedre forholdene ved hjælp af naturgenopretning. Her kan der på én gang opnås påkrævede forbedringer i form af reduceret næringsstofbelastning af vådområder, søer og vandløb samt marineområder, ligesom væsentlige internationale og nationale naturværdier kan opnå bedre økologisk tilstand og bevaringsstatus. Indsatsområderne blev præsenteret. Områderne relevante for Landsdelscenter Nordjyllands arbejde vil være Den Centrale Limfjord og Mariager Fjord.

3. Diskussion af de opstillede kriterier

KK spurgte til hvorfor lige de 11 områder er blevet valgt. Svaret var, at der disse områder er væsentlige naturinteresser, at det er habitatområder, samt at der er nogenlunde jævn landsfordeling.

EM spurgte til, hvor vigtigt det ville være at kunne dokumentere en effekt eksempelvis som ved VMP-II projekternes fiksering af næringsstoffer? Disse projekter vil have et breder sigte, hvor fiksering af kvælstof spiller en vigtig rolle, men andre kriterier som sikring af bevaringsstatus, rekreation og gennemførelighed også er vigtige.

SR bemærkede, at områderne sådan set var velvalgte, men i virkeligheden burde man tage fat i roden til mange af problemerne som er udledning af affald fra landbrugets produktion til vandmiljøet.

4. Foreløbig projekt-idéer og bemærkninger til disse

Projekterne i indsatsområde ved den centrale Limfjord og Mariager Fjord vil typisk handle om genslyngning af vandløb, fjernelse af spærringer (herunder dambrug), etablering af våde og tørre enge, samt udtagning af landbrugsjord til genopretning af tørre naturtyper. Herudover vil skovrejsning også være et tiltag, der er omfattet af den særlige natur- og miljøindsats.

Omkring Mariager Fjord er der projektmuligheder i hele oplandet. Foreløbigt er der sat fokus på en helhedsorienteret indsats i Villestrup Å og tilliggende arealer samt Kastbjerg Å, hvor tidligere planer for et vådområdeprojekt på 512 hektar er taget op til fornyet overvejelse. De hidtige undersøgelser viser, at der kan bindes ca. 120 kg kvælstof pr. ha i det projekt. Ved Villestrup Å er der i forvejen gennemført noget naturgenopretning, men der kan gøres mere, eksempelvis omkring dambrug. De mange små tilløb til Mariager fjord kunne også være relevante at inddrage.

JPE foreslog, at Overgård Gods blev inddraget idet der er 1700 ha intensiv drevet landbrugsjord hvor der også spredes slam. Eller hvad med, at man i Mariager Fjord, som ved Hald Sø, pumpe ilt til søen. En anden teknisk løsning kunne måske være pumpning af vand fra Kattegat til bunden af fjorden.

KK nævnte, at Kielstrup Sø-området indeholder et stort potentiale for friluftsliv og det samme gør Villestrup Ådal, hvor der mangler vandrestier.

JPE nævnte, at St. Arden Sø tidligere har været på tale som naturgenopretningsprojekt og den vist dræner til Villestrup Ådal.

I Limfjordsoplandet er indsatsen koblet med hensynet til de sårbare dele af fjorden, der bl.a. tæller Hjarbæk Fjord og Lovns Bredning, Skive Fjord, Thisted Bredning, syd om Mors samt Nibe Bredning. Aktuelt arbejdes der med planer for et projekt i den nedre del af Skals å med udgangspunkt i Viborg Amts tidligere planer for et vådområdeprojekt.

EM spurgte til om der i forbindelse med projekterne laves socioøkonomiske undersøgelser. KLJ svarede, at dette ikke var et krav ved hvert projekt.

LG gjorde opmærksom på, at der i forbindelse med projekterne skulle tænkes information ind således tilgængeligheden blev øget.

SR anbefalede, at der kom fokus på de mange mindre vandløb som var rettet ud og som fungerede som dræning fra næringsstofrige marker. Til det bemærkede BEA, at sådanne vandprojekter ikke var koblet helt så hårdt op på tilknytning til habitatområde.

JPE mente, at et succeskriterium for indsatsen her i det Nordjyske skulle være at 30 % af pengene blev bevilliget til projekter i regionen.

5. Afslutning

Rådets medlemmer blev bedt om, at drøfte videre omkring naturindsatsen i baglandet og landsdelscentret gerne løbende modtager bidrag til det videre arbejde. Til nytår ansættes yderligere 2 medarbejdere som skal beskæftige sig med naturgenopretning.

Næste møde vil blandt andet indeholde drøftelser af brugerrådets fremtidige virke efter kommunalreformen.